

Cena Kurjera
WE LWOWIE

Kwartalnie 3 zł. 60 c.
Półrocznie 7 " 20 "
Miesięcznie 1 " 20 "
Za nadysłanie do
domu dopłaca się 20 ct
miesięcznie.

Na prowinoji.

Kwartalnie 4 zł. 80 c.
Półrocznie 9 " 60 "
Miesięcznie 1 " 60 "
Za granicę kwartal-
nie 10 mark.
Numer pojedyncoży 6 c.

KURJER LWOWSKI

Wychodzi codziennie oraz w Niedziele i Święta o godz. 8 rano

Ceny ogłoszeń

Od objętości wiersza
pełnym za 1. raz 6 c.
za każdy następny 5 "

Drobne ogłoszenia
od wyrazu . . . 1 1/2 c.
Następ. razy po 1 — "

Nekrologja lub Ko-
respondencje prywa-
tne—za każdy wiersz
12 ct. Reklamy w ru-
bryce „nadesłane“ za
każdy wiersz 20 ct.

Rękopisma nie zwraca-
ją się.

Rzymko katolickie:
Dziś: Agnieszki.
Jutro: Winc. i Anast.
Pojutrze: Zaślub. N. P.

Grecko katolickie:
Polyjowka.
Hryhorja Jep.
Fteodozyw.

BIURO REDAKCJI ulica Kopernika 1. 9.

ADMINISTRACJA I EKSPEDYJOJA
przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Kalendarz myśliwski: Wolno polować na zające,
kozy i lisy bażanty kuropatwy, słonki, jarząbki,
cierzwie i guszcze, na ptactwo błotne i wodne.

Wschód słońca o 7 godz. 49 m.
Zachód - o 4 " 35 "
Termometr — 10. Pogoda.

Młodzież prawnicza.

W roku zeszłym wniesiono w parlamencie projekt reformy stanu adwokackiego, najwybitniejszym zaś punktem w projekcie reformy jest: obowiązkowa dwuletnia praktyka sądowa, którą ma odbyć każdy kandydat adwokatury na początku swej praktyki ośmioletniej.

Dotychczasowa ustawa ograniczała praktykę kandydata adwokatury na lat 7, z których rok jeden przeznaczono na tak zwaną praktykę sądową.

Jakież są powody projektu, czy rzeczywiście słuszne i zasługujące na uwzględnienie? Wniosekodawca obawia się zapewne przepełnienia i zarazem wymaga lepszego ożajomienia się z tokiem postępowania sądowego—przedłużając zaś latu praktyki chce zaradzić i jednemu i drugiemu. Powód pierwszy odpada, skoro się zważy, że o przepełnieniu stanu adwokackiego w Galicji nawet mowy być nie może, drugi zaś powód może w błąd wprowadzać tylko nieobebranego z tym przedmiotem.

Ktokolwiek tylko ową praktykę sądową odbywał, wie dobrze o tem, że rok jeden nawet aż nadto jest wystarczającym dla przyszłego adwokata, nawet mniej niż średniemi obdarzonego zdolnościami. Stokroć więcej nabywa się rutyny, bawiąc u dobrego adwokata, aniżeli pisząc protokoły w sądzie, do którejto czynności lada dyurnista, nawet bez większych studiów prawniczych, doskonale się nadaje.

Pojmujemy bardzo dobrze, że przez uchwalenie tej ustawy rząd prokuruje sobie tysiące bezpłatnych praktykantów zamiast na rok, na lat dwa, że adwokaci już istniejący zadowolonymi być muszą, iż od konkurencji kiedyś będą wolnymi, ale cóż zrobić z tymi, którzy ofiarą padają? Adwokatura była dotychczas ostatnią ucieczką dla ubogiej, zdolnej młodzieży do osiągnięcia jakiegoś takiego stanowiska w społeczeństwie, dziś zamykają przed nią i tę furtkę!

Jakż teraz pozostaje droga dla tego, kto przez lat 16 uczył się, pracował aż do nadmiaru, oczekując lepszej doli, a tu u kresu już prawie życzeń widzi je zniweczone. Dwa lata przeżyć, nie mając kawałka chleba wziąć do ust, to nie lada zagadka, pragnęlibyśmy tylko, by sam wnioskodawca i rząd ojcowski raczyli ją nam rozwiązać. Młodzieży zamożnej ustawa ta nie dotknie. Kto się może utrzymać pod względem materialnym, temu obojętną jest rzecz, czy pracować będzie w biurze adwokata, czy też w sądzie.

Uchwalenie podobnej drakońskiej ustawy wywołać może tylko najsmutniejsze skutki, odbierając ostatnią nadzieję dobiecia się pracą własną jakiegokolwiek stanowiska.

Sprawę tę gorąco polecamy posłom naszym, doskonale ze stosunkami młodzieży obznajomionym, ufni, że albo się postarają o usunięcie wniosku z porządku dziennego, albo przeciwnemu będą głosować.

Länderbank i nafta galicyjska.

Czytamy w N. Reformie. „Zakłady finansowe zwykły robić interes, gdziekolwiek i jakiekolwiek się nadarzą. Póki interes nie wchodzi w kolizję z kodeksem i ze zwykłą kupiecką rzetel-

nością, póty banki stosują do niego maksymę: *non olet*, nie cuchnie.

Bywają jednak interesa, które ani z kodeksem ani z rzetelnością kupiecką w sprzeczności nie są, ale są w sprzeczności z dobrem kraju. Za to, że bank robi interes taki, nie można go prawie do żadnej pociągać odpowiedzialności; toż nie pozostaje w takim razie nie innego, jak chłosta moralna, jak odwrócenie się społeczeństwa od zakładu, który krajowi szkodzi, otoczenie ludzi, którzy nim kierują, zasłużoną próżnią i nieufnością, usunięcie ich ze stanowisk publicznego zaufania, jeżeli jakie piastują. Innego środka obrony społeczeństwo nie ma, zwłaszcza będąc w tem, co nasze położeniu.

Wiedeński bank krajów koronnych (Länderbank) już po raz drugi wchodzi w wielkie interesa, że szkodą krajowi połączone. Po raz pierwszy, kiedy zawarł spółkę z generalnem przedsiębiorstwem budowy kolei podkarpackiej, br. Schwarzem. Sprawa zbyt znana, zbyt często omawiana, ażeby się o niej jeszcze raz rozpisywać trzeba. Wystarczy przypomnieć, że kraj cały życzył sobie rozdania robót losami, nie w generalne przedsiębiorstwo, *to życzenie to wyraziła uchwała Sejmu we Lwowie i Koła w Wiedniu*, a mimo to hr. Wodzicki jako gubernator Länderbanku przyłożył rękę do załatwienia tej sprawy wbrew interesom kraju. Wiadomo dalej, co się stało z uwzględnieniem krajowców jako przedsiębiorców i techników przy budowie, wiadomo, jak dla oszczędności nie skarbu państwa, ale przedsiębiorstwa zmieniono trasę z największą szkodą dla kolei, więc dla państwa a pośrednio i dla kraju. To wszystko było w interesie banku, było jednak przeciwne interesom kraju. O demoralizacyjnej akcji, jaką przy tej sposobności bank rozwinął — pisało się tyle, że przestajemy na tej ogólnikowej o niej wzmiance.

Ale obecnie dochodzi do wiadomości publicznej fakt drugi, może jeszcze bardziej rażący. Wiadomo, że najniebezpieczniejszym współzawodnikiem krajowego przemysłu naftowego jest kaukazka. Otóż tego współzawodnika, który dąży wszelkimi środkami do wyparcia naszej nafty z targów austriackich, a zatem do ruiny naftowego przemysłu galicyjskiego — tego prawdziwego ekonomicznego wroga kraju zasilił Länderbank swoimi milionami, wszedł bowiem w spółkę z braćmi Nobel w Baku, największymi na Kaukazie producentami.

Niech więc kraj wie, iż interesa banku tego, interesa całej gromady Polaków, którzy się koło niego skupili, interesa gubernatora Ludwika hr. Wodzickiego i owych kilku posłów, którzy z Länderbankiem tak ściśle są związani, są sprzeczne z interesami kraju! Niech wie, że kiedy dobrobyt Galicji w znacznej części zależy od tego, aby nasz przemysł naftowy albo wyższym cłem opiekuńczym albo znizowaniem podatku konsumcyjnego ochronić od skutków konkurencji kaukazkiej, to interes Länderbanku i tych co z nim związani, jest temu wręcz przeciwny. Niech kraj wie, że kiedy nasze koleje żelazne taryfą różniczkową zadają naszemu naftowemu przemysłowi ciężkie razy—ażeby protegować transport nafty kaukazkiej, to Länderbank i całe przy nim grono Polaków odnosi korzyści ze szkody, krajowi wy rządzonej.

Musimy się powstrzymywać, ażeby nie użyć wyrażen, które jedynie są w stanie scharakteryzować to naleźycie. Poprzestajemy na samych

faktach. Przypominamy jeszcze, ile stronnictwo Länderbanku czyniło krajowi obietnic i różowych nadziei, gdy zakład ten powstawał. Przypominamy, że i państwu miało przez bank ekonomiczne stać się zbawienie. Dziś—bank ten, który mógł z wielkim pożytkiem dla kraju i państwa nasz przemysł naftowy swym kapitałem zasilić, czyni to nie dla krajowego, ale dla konkurencyjnego przemysłu, utrudnia krajowi rozwój jego ekonomiczny, osłabia się podatkową państwa.

Powtarzamy: na postępowanie takie jest jeden tylko sędzia—opinia publiczna, jedna tylko kara, odsunięcia się społeczeństwa od zakładu, który mu szkodzi, odjęcia zaufania ludziom, którzy na czele jego stoją, jeżeli ludzie ci piastują godności z publicznego zaufania pochodzące. Ci panowie nie znają kraju—toż kraj znać ich nie powinien. Emigracja wiedeńska działa na szkodę kraju—niechże ją ze strony kraju spotka zasłużona odpłata!

Nauczyciele szkół wyższych

w Krakowie.

W ubiegłą niedzielę odbyło się walne zgromadzenie członków Towarzystwa nauczycieli szkół wyższych Koła krakowskiego. Było ono mniej liczne, niż się spodziewać należało. Na 94 członków miejscowych przybyło tylko 44.

Ponieważ z Nowym rokiem rozpoczął się nowy rok administracyjny, przeto przewodniczący profesor Bobrzyński zagał posiedzenie raztem oka na krótką zeszłoroczną działalność Koła, zaznaczając, że nie wiele stosunkowo zrobiono, bo i czasu było nie wiele, ale wszystkie sprawy są na jak najlepszej drodze i jest nadzieja, że z władzami szkolnymi będzie można wejść w bliższy stosunek i porozumienie. Życzył by sobie też należało, aby i osoby poza gronem nauczycieli stojące chętnie przystępowały do Towarzystwa, aby się o życiu szkolnem u źródła poinformować.

Z porządku dziennego miał prof. German czytać „o stosunku domu rodzicielskiego do szkoły“, ale na wniosek profesora Siedleckiego postanowiono ten punkt aż na ostatku, aby inne ważniejsze sprawy pokończyć. Zdawał tedy sprawę prof. Swierza ze stanu kasy. Podług obrachunku kapitał Koła z wkładek członków wynosi złr. 163 ct. 80, z którego podług regulaminu Koła tutejsze obowiązane by było za rok ubiegły opłacić do centralnej kasy Towarzystwa do Lwowa czwartą część. Ponieważ atoli centralny zarząd za rok ubiegły wydał w miejsce czasopisma „Wskazówki do nauki języka polskiego“, w takim razie obowiązane jest Koło tutejsze (zdaniem profesora Swierza) do 1/4 swych dochodów oddać do Lwowa. Przeciwno temu wystąpili dr. Molin i dr. Cysrowicz, ale po przemówieniu pr. Germana, Sokołowskiego i dr. B. Lewickiego i po zarządzeniu głosowania, postanowiono przelać do Lwowa 125 zł. 25 ct.

Następnie referował dr. Petelenz o sprawie utworzenia w Krakowie pomocniczego dla „Muzeum“ komitetu redakcyjnego, któryby miał za zadanie pośredniczyć przesyłaniu do redakcji rozpraw i sprawozdań członków tutejszego Koła, lub starać się o sprawozdania z dzieł u kompetentnych. Dyskusja jaka się nad tym referatem wywiązała polegała tylko na nieporozumieniu, pe

dokładnem wytłumaczeniu rzeczy, przedstawieniu jej celu i zakresu działania, zgromadzenie uchwalilo potrzebę takiego komitetu, któryby się składał z trzech członków (z filologa, historyka i przyrodnika) i który samo zgromadzenie ma wybrać.

Po przyjęciu następnie wniosku przewodniczącego, aby na przyszłość zgromadzać się w godzinach wieczornych i to w sobotę lub piątek, przystąpiono do wybrów wydziału, na podstawie których wybrano w całości dotychczasowych członków. Na tem zgromadzenie zamknięto, przekazując odczyt profesora Germana następnemu zebraniu.

Chajdery w Królestwie.

Warszawa 17 stycznia. Podobnie jak u was w Galicji sprawa reformy szkół wyznaniowych ludności starozakonnej, w krajach polskich carskiego rosyjskiego agitowała się już oddawna i podejmowały ją liczne komisje lokalne, podnosiły władze rządowe i prawodawcze...

W ostatnich np. czasach szczegółową rewizją chajderów miejscowych zajmowały się władze policyjno-lekarskie Płocka i Piotrkowa, na podstawie zaś materiałów, jakich dostarczyła rewizja w Płocku, opracowano nawet obszerny sprawozdanie — jedno dra Ehrlicha, drugie nauczyciela gimnazjum p. Papierny — o stanie obecnym miejscowych szkół żydowskich, ich wadach i sposobach naprawy.

Wszystkie te głosy ekspertów prowadzą do jednego i tego samego wniosku, że szkoły elementarne prywatne dla ludności starozakonnej nie odpowiadają swojemu celowi, że pod względem urządzeń sanitarnych nie wytrzymują najmniejszej krytyki, pod względem zaś wychowawczym stanowią gwałtowny protest wobec wymagań nowoczesnej pedagogiki, słowem, że z szkół tych wychodzi młode pokolenie fizycznie, moralnie i umysłowo zmęczone, wykołose z dróg, po jakich rozwija się naprzód współczesne życie społeczeństwa. Opinię taką podzielają nie tylko lekarze, do komisji powoływani, ale i sami przedstawiciele ludności starozakonnej, w rewizjach udział biorący i bliżej ze sprawą szkolną obeznani.

Lecz iniejątywa i zabiegi władz lokalnych nie doprowadziły do pożądanego rezultatu i chajdery Królestwa znajdują się dziś w takim stanie, w jakim były przed stu laty z górą. Dla poruszenia więc sprawy i pchnięcia jej na właściwe tory potrzeba interwencji wyższych władz rządowych, któreby dla całego kraju zarządziły

jednakowe środki reformy. Wobec tego niezmiernie ważną jest rzeczą poznać zapytanie wyższych sfer administracyjnych na sprawę reformy szkół wyznaniowych ludności starozakonnej i zbadać koleje, jakie sprawa ta w tychże sferach już przechodziła.

Otóż w materji powyższej od korespondenta naszego z Petersburga otrzymujemy następujące, z poważnego źródła czerpane informacje.

Kwestję szkół żydowskich zajmują się od lat kilku zarówno ministerjum oświaty, jak ministerjum spraw wewnętrznych i komitet ministrów. Najsilniej zaś zaangażowała się ona w r. 1881 ym, z powodu relacji, jaką w rocznym sprawozdaniu swoim złożył podówczas gubernator lubelski, a która zwróciła na siebie uwagę monarszą.

Gubernator lubelski, między innymi, stawiał wniosek, iż do prywatnych szkół ludności starozakonnej powinny być zastosowane przepisy, obowiązujące wszystkie w ogóle szkoły prywatne w Królestwie Polskiem. Wniosek ten uzyskał wkrótce najwyższą sankcję.

Jakkolwiek zdawało się, że po takim postawieniu kwestji, reforma szkół jest rzeczą za zdecydowaną, stało się jednak inaczej, i projekt władz lubelskich znajduje się dotąd w odwłocie. Nie pozostał on jednak bez odgłosu w sferach rządowych, przeciwnie znakomicie rozszerzony i uogólniony, został użyty za punkt wyjścia do dalszej pracy ustawodawczej.

Przedewszystkiem ministerjum oświaty uznało, iż wniosek gubernatora lubelskiego w przedmiocie szkół prywatnych żydowskich, pozostaje w ścisłym związku z projektem ministerjum organizacji w cesarstwie melamedów tj. nauczycieli, trudniących się wykładem religji i przepisów rytuału, za umiowaną opłatą, tak w talmud torach i chajdarymach, jak i w domach prywatnych. Skutkiem zaś tego dopatrzonogo związku ministerjum uważało, iż dopóki sprawa melamedów w cesarstwie nie będzie ostatecznie rozstrzygnięta, nie byłoby na czasie przystąpić do rewizji przepisów o prywatnych szkołach żydowskich w Królestwie Polskiem.

Kwestja więc z lokalnej zrobiła się ogólnopanstwową; losy chajderów w Królestwie postawione zostały w zależność od losów projektu organizacji melamedów w cesarstwie.

Ostatni projekt ministerjum oświaty dwukrotnie składało do decyzji radzie państwa. Za drugim zaś razem rada państwa, w połączonych departamentach praw i ekonomji państwowej, na posiedzeniu dnia 26-go października 1878 roku uchwaliła, ażeby projekt ministerjum oświaty oddany został do opinji specjalnej komisji, utworzonej w ministerjum spraw wewnętrznych dla

wygotowania planu urządzenia bytu ludności starozakonnej w Rosji i dopiero wraz z opinią komisji ponownie był złożony radzie państwa.

Zadaniu powyższemu stało się zadaniem. Projekt został roztrząsany w komisji ministerjum spraw wewnętrznych, ministerjum zaś oświaty, przed ostatecznem złożeniem go radzie państwa, zasięgnęło jeszcze opinji kuratorów okręgów naukowych tych miejscowości, w których ludność żydowska korzysta z praw stałego osiedlenia.

Projekt jednak melamedów w cesarstwie i związany z nim projekt reformy chajderów w Królestwie, zanim weszły na porządek dzienny rady państwa, z kolei musiały dostać się pod obrady nowej komisji, jaka podówczas właśnie utworzona została — wyłącznie do spraw żydowskich — w ministerjum spraw wewnętrznych, mianowicie do komisji hr. Puhlena, jak wiadomo, dotąd jeszcze funkcjonującej.

Nowa komisja objęła cały obszar stosunków i zamierza wygotować wszechstronny operat administracyjny. Jak trudną zaś i obszerną musi być jej praca, przekonywa choćby ta okoliczność, iż w ciągu dwuletniej działalności komisja zdołała ugrupować dopiero część materiału historycznego. Końca więc prędko spodziewać się niepodobna.

Tyle z listu naszego korespondenta petersburskiego. Co w nim dla nas przedstawia największą wagę, to wiadomość, że w kołach rządowych sprawa reformy chajderów traktowana jest, jako część ogólnopanstwowej kwestji urządzenia melamedów. Dopóki więc ta ostatnia rozważana nie będzie i pierwsza też rozstrzygnięta być nie może.

Czekamy więc na rezultat pracy komisji ministerjum spraw wewnętrznych.

Wybrzeże wschodnie Czerwonego morza.

Odkąd istnieje droga wodna od Port Said do Suezu koryto Morza Czerwonego nabrało nie małego znaczenia. Poznały to w ostatnich czasach morskie mocarstwa europejskie, a w pierwszym rzędzie Francja i Włochy i dlatego nie mała walka toczy się obecnie o jego wybrzeża. W ostatnich czasach Francja posiadająca tu jako przeciwwagę Adenu angielskiego miejscowość, Obok urządziła w Scheich-Said na krańcu południowo zachodnim półwyspu, akuratnie naprzeciw wyspy Perim, położonej pośrodku Bab-el-Mandeb stację na węgle i zminowała w znaczniejszych miejscach wybrzeżnych swoich reprezentantów, między temi także w Hodejdzie, miejscu portowem Jemenu, a równocześnie zajęła

zasługuje na ocenę, a przyznam się, że nigdy niemam ochoty demaskować ich. Jeżeli pan chcesz przybyć do Milton prozę. Cieszyć mię będzie zobaczyć pana. Jeżeli przybyć nie chcesz, to daj pan spokój. Jedz przepiórki i oszczędź mi pan cytatów moralnych, pustych aforyzmów i rad niewczesnych.

Mr. Hollys do lady Charterys, Opactwo Montolien pod Winchester.

Jesteś gniewna, ale czy umiesz być wdzięczna jak należy? Sala nie byłaby pomalowana, gdyby nie ja. Miłabyś lakiernika i nigdy nie byłaby odkryta „sucha jesień“. Nawiasem powiedziawszy sprawozdanie meteorologiczne konstatuje opad deszczu w Anglii we wrześniu przeciętnie 252 cali.

Leone Renzo do Eccellino Ferraris.

Powróciła i przywiozła z sobą wiele wesołego i znakomitego towarzyswa. Wobec mnie jest przyjazną, lecz zdaje mi się iż jestem o milionów mil od niej oddalony od czasu, gdy mię dręczy przypuszczenie, że mogę być synem jej wujka; wstyd mię przygniata. Mają tu przybyć księżęta krwi a sala balowa i moje freski pokryte zostaną na jakiś czas złotym atłasem, co wstrzyma moją pracę. Proponowała mi, abym wymalował jej portret i posłał w roku przyszłym do salonu i akademji. Nie mogę tego odmówić. Siedzi więc codziennie u mnie w bibliotece, z której zrobiliśmy pracownię.

Przyznaję, że kosztuje mię to wiele, bo tymczasem stało się dla mnie prawie pewnem, że Sir Alured był niewiernym kochankiem mej matki. Próbowalam mówić z nią o nim, ale ona

ALFRESCO.

NOWELA

przez
OUIDE.

(Ciąg dalszy.)

Jak się ma rzecz właściwie trudno wiedzieć, bo z matki trudno było wydobyć słowo o twoim ojcu. Przypuszczałem zawsze, że w sposób dziwny opuszczona została przez kochanka, który nie wiedział nawet, że jest ona w stanie błogosławionym. Nie jest rzeczą nieprawdopodobną, że był on szlachcicem. Nie wiele osób, pamiętających go tutaj powiadają, że był to „un vero signore“, choć mówią to o każdym, co trochę rozrzuca pieniądze. To jest wszystko, co mi wiadomo. Gdybym wiedział więcej, a dowiedziałbym się o tem choćby na spowiedzi, nie wahałbym ci wyznać, ale być może, iż matka twoja mi nie wierzyła, lub kochała swego uwodziciela za dużo aby go wydawać. Myliła się, ale ja jestem przekonany, że od powrotu umysł jej był zaćmiony. Ona ubóstwiała cię i byłaby może zostawiła jakie wyjaśnienie dla ciebie, gdyby żyła, kiedyś był starszy, lub wiedziała, że tak szybko umrze. Dziwne to, że w tym domu tak mocno ztąd oddalonym znalazłeś obraz do niej podobny, ale przebacysz mi, że w tym razie trudno wierzyć pamięci dziecięcia, chociaż tu chodzi o oblicze matki, tem więcej, że ów typ klasyczny twarzy jaki miała ona i ty posiadasz, rzadki jest w naszym kraju, zwłaszcza w miejscach oddalonych, gdzie zachowała się krew czysta od czasów Eneasza.

Lady Charterys, Acoruby, Salop, do Mr. Hollys w Rzymie.

Książę Kingslynu przybył tu. Jakaż korzyść dla niego z tego udarczenia? Powiedz mi pan, że nikt nie jest w stanie mię przymusić do czegokolwiek. W Milton będę mieć liczne towarzyswo na polowaniu na bazanty. Przybysz pan.

Mr. Hollys w Rzymie do lady Charterys Acoruby, Salop.

A więc zamierzasz powrócić w przyszłym miesiącu. Sądziłem że w jesieni nie możesz być w Milton, bo tam straszna wilgoć.

Lady Charterys Devon do Mr. Hollys.

Wilgoć jest w jesieni mokrej. W tym roku jesień jest sucha. Niedługo będę w domu.

Mr. Hollys do lady Charterys, Radclaf, Devon.

Dziwactwo, upór... oto kobieta!

Lady Charterys do Mr. Hollys.

Weale nie genialna uwaga. Wartoż było niszczyć kartkę dla takiego frazesu. Dlaczego nie mogę zaprosić mych przyjaciół do swojego domu, aby własne strzelać bazanty, nie pojmuję. Może byś pan zechciał to wyjaśnić!

Mr. Hollys do lady Charterys Lifford, Hauts.

Z mojego stanowiska wyjaśniać rzeczy nie mogę. Dałem wskazówkę i więcej uczynić nie mogę.

Lady Charterys do Mr. Hollys.

Wskazówki i podejrzenia są to rzeczy pokrewne, lecz ze względu na odwagę żadne nie

zatokę Tadzura, po którym nastąpi aneksja innych miejsc na wybrzeżu Somali, wybrzeżu południowym zatoki Adenkiej. W tem miejscu też, niepodlega wątpliwości, nastąpi zderzenie się Francji z Anglią.

Anglia czuje to dobrze. Od r. 1840 zajmowała ona coraz dalsze okolice Adenu, obsadziła Perim i wyspę Sokotra, a przez zajęcie Egiptu panuje ona także nad częścią północno-arabskiego wybrzeża morza Czerwonego, podczas gdy Francji w razie zwycięstwa jej współzawodniczki na wybrzeżach zachodnich tego morza zostaje jako kompensata cały Serat, tudzież północna część Mezopotamii i Syrii.

W ostatnich czasach zwróciły w tę stronę wzrok swój także Włochy. Przed trzema laty założyły one agencję konsularną w Hodejdie, a obecnie urządzają wyprawę do Assabu. Główna punkta wybrzeży arabskich nad morzem Czerwonym staną się też wkrótce, może za lat kilka, nie tylko głównymi punktami handlowymi, ale także i kością pewną niezgody pomiędzy Francją, Anglią i Włochami. Tak przynajmniej twierdzi dr. K. Glaser, znakomity znawca wchodu i kwestji orientalnej.

KRONIKA

Z towarzystwa prawniczego. W niedzielę dnia 18. stycznia b. r. o godz. 4. popołudniu odbyło się walne zgromadzenie członków Tow. prawniczego we Lwowie. Wydział przedłożył sprawozdanie z czynności w r. 1884, według którego Towarzystwo liczyło 218 członków. Roczne dochody przedstawiają pokazywać sumę 1432 złr. 56 cent., z której użyto na urządzenie zebrań miesięcznych kwotę 284 złr. 13 cent., a na zakupno książek do biblioteki kwotę 360 złr. Reszta przypadła na pokrycie bieżących wydatków administracyjnych. Do biblioteki przybyło w ubiegłym roku 55 dzieł w 178 tomach, tak, iż obecnie liczy ona 654 dzieł w 1446 tomach treści niemal wyłącznie prawniczej.

Oyfrę powyższe wskazywałyby na pomyślny stan Towarzystwa. Wydział jednak na wstępie sprawozdania zaznacza, iż pod względem wewnętrznego rozwoju rok ubiegły nie był dla Towarzystwa korzystnym. Przeciwnie daje się spostrzegać pewną apatię u członków, którzy nie biorą w czynnościach Towarzystwa tak gorliwego udziału jak w r. 1882 i 1883. W obec tych władnie objawów czuł się Wydział zniewolonym zawezwać wszystkich, którym na dobru Towarzystwa zależy, by zechcieli nie odmawiać przysz-

wie bardzo niewiele o nim. Nie była ona jeszcze na świecie, kiedy on nagle umarł wskutek spadnięcia z konia; mówiono jej zawsze, że był to człowiek ekscentryczny i dziwaczny, przyczem dodała, że kapryśność i ekscentryczność leży w krwi rodu. Lady Cairnwrath także wróciła i ma sobie za obowiązek siedzieć w bibliotece przy posiedzeniach; patrzą oni tu na mnie jak na dziką bestję, chcącą poćreć tego baranka wraz z złotem runem!

Portret będzie piękny i wspaniały; traktowałem go według szkoły weneckiej: ma ona na sobie suknię ze złotego brokatu, zdobną szkarłatem i trzyma w ręku wielki wachlarz czarny i złoty patrząc z uśmiechem na bok; u stóp jej leży duży pies; jest on popielaty i łagodni zupełnie jaskrawy blask złota i szkarłatu. A twarz! W nim zamyka się cała wspaniałość obrazu. Jest ona o wiele piękniejsza, aniżeli mi się zdawało i wyraz jej twarzy zmienił się; stał się głębszy i łagodniejszy.

W tym tygodniu z powodu pobytu księcia angielskiego z małżonką przerwane zostały posiedzenia. Dom cały przewrócony został dla nich. Dla ich zabawy czyniono zdumiewające wysiłki, książę wraz z 7 innymi panami zabili 500 bażantów jednego dnia. Mnie cieszy to, że w życiu swoim nigdy nie nie zabiłem. Znam wiele innych sposobów do okazania zręczności, jeżeli już o to chodzi komu konieczności.

Wczorajszej nocy w sali balowej dawano bal; ja naturalnie trzymam się od tego wszystkiego zdaleka, a nawet proponowałem, iż na ten czas opuszczę zupełnie dom, ale ona i słysząc o tem nie chciała, a na drugi dzień pokazywała księżętom portret, za co oni mówili mi

mu Wydziałowi swego poparcia, lecz wspólnie z nim pracowali około dalszego rozwoju Towarzystwa.

Po przyjęciu sprawozdania do wiadomości i po załatwieniu kilku drobnych spraw administracyjnych przystąpili członkowie do wyborów. Przewodniczącym obrano p. Aleksandra Jasińskiego. W skład Wydziału weszli jako wydziałowi pp. Bochyński Julian, Budzynowski Leon, dr. Janowicz Aleksander, dr. Krzyżanowski Stanisław, dr. Knus Karol, Lewicki Wincenty, Lidl Karol, Michel Karol, dr. Stromenger Karol, dr. Tehorznicki Aleksander, dr. Till Ernest. Zdański Franciszek, jako zastępcy zaś wydziałowych pp. dr. Engel Karol, Lewandowski Romuald, dr. Malachowski Gozdimir, dr. Stebelski Piotr, dr. Skwareczyński Jan i dr. Szydłowski Henryk.

Następnie rada Hofmokl, nawiązując do następnego sprawozdania, w którym Wydział uskarża się na apatię do Towarzystwa się wkładającą, zwrócił uwagę obecnych, że w samej organizacji Towarzystwa leży jakaś wada, która należycie mu się rozwinąć nie daje. Stosunki bowiem dzisiejsze nie różnią się niczem od tych, jakie istniały w czasach prawdziwego rozwoju Towarzystwa. Liczba członków, cyfra dochodów, program czynności itd., pozostały i w tym roku niezmiennymi. Jeżeli więc członkowie przestają się troszczyć o sprawy Towarzystwa, to nie wątpliwie zachodzi tu musi pewna głębsza przyczyna. Mowa sędzi, że sprawę tę należy dokładnie zbadać i ewentualnie wprowadzić potrzebną reformę, ażeby Towarzystwo od upadku uchronić. Po ożywionej dyskusji zgromadzenie odesłało poręczoną przez radę Hofmokla kwestję do wydziału, z poleceniem, by swoje wnioski w tym względzie na osobnem walnem zgromadzeniu przedłożył.

Losowanie sędziów przysięgłych. Na publicznem posiedzeniu ok. Sąd krajowego karnego we Lwowie na dnia 18. stycznia 1885 dla I. zwyczajnej kadencji Sądów przysięgłych w r. b. zostali wylosowani: Zacharjewicz Julian, profesor szkoły politechnicznej, Kaczkowski Emanuel właściciel realności, Paulo Alojzy lakiernik, dr. Byk Maurycy, adwokat, dr. Kollischer Józef, dyrektor banku hipot., Amborski Jan naucz. szkoły polit. Sochacki Zygmunt, Hwidator krak. Tow. ubezpiecz. G. H. Emanuel, budowniczy, Rubinstejn Jakób wł. realn., Andruszewski Kazimierz, wł. dóbr Radmick, Krusenstern Aleksander, wł. dóbr Szczerzec, Spożarski Michał wł. realn., Malicki Marijan dzierz. dóbr Borck Janowickie, Szemielowski Julian, notariusz, Görtz Władysław blacharz, Weiss Karol wł. realn., dr. Lehmann Albin adwokat, Markheim Maurycy prakuryjant ban. hip., Gnoiński Alek. dzierz. dóbr. Wolica Koma-

wiele pochtelstw, które nie były wcale przesadą, bo wiem dobrze się wart jestem. Jeden z panów z orszaku mówił mi, że księżna każe mi się malować, na co odrzekłem, że nie jestem portrecistą. Milady wylażała mię za to grzechnie i rzekła, że w niestosowny czas bywam dumny.

— Jeżeli się pan podobasz, to nie ma w tem urazy, chociaż by i o księżęta w tym razie chodziło.

W ten sposób przedstawiała mi ona moją niewdzięczność i miała zdaje się słusność.

Goście królewscy bawili tu tylko 3 dni i bawili się doskonale. Przed odjazdem kazali mię zawołać i mówili do mnie łaskawie. Większa część gości opuściła także pałac a dziś i jutro rozpoczyna się znów posiedzenia. Obawiam się, że łaskawość księstwa nie podobała się mej strasznej nieprzyjaciółce lady Cairnwrath. Ale co mi tam! Wkrótce zostawię mię znów samego. Zima minie a wiosna zastanie freski i portret ukończonym a wtedy i ja pojedę, ona więcęć mnie nie zobaczy, ani słyszeć o mnie będzie ani pamiętać.

Co jedno to to pewna, że za żadno z tych dzieł nie przyjmę od niej pieniędzy. Być może, że przez nie dojdę do sławy i za to okażę się wdzięcznym. Ale nie idzie mi o sławę powszednią a raczej o sztukę. Byłbym szczęśliwy, gdybym posiadał skromny mająteczek, któryby mi pozwalał żyć jak mi się podoba i jak marzę. Muszę was nudzić, drogi ojeze, temi historjami, ale sprawia mi to ulgę, a tu nie ma nikogo, komubym mógł myśli moje powierzyć. W obec milady nie mam odwagi, a tyś ojeze był mym świadnikiem od pierwszego grzechu mojego!...

(Ciąg dalszy nastąpi).

rowsa, dr. Moszyński Adolf, adw. Papara Ig. wł. dóbr Strouiatyn. Leńko Jan, wł. realn., Heuzel Seweryn, dzierzawca dóbr Szołomeja, Winlars Karol, wł. realn., Iwanicki Franciszek wł. realn., Łęczyński Isydor, wł. dóbr Hole Rawskie, Daszkiewicz Julian wł. realn., dr. Popiel Juljusz adw., Bisanz Gustaw, prof. szkoły polit., dt. Skalkowski Tadeusz adwokat, Kossak Michał wł. realn., Bogdanowicz Antoni, kupiec, Klahrsfeld Maurycy, urzędnik banku hipot., Fluhr Salomon, wł. realn., Lis Karol, wł. realn., Bielański Władysław, szef biara krak. Tow. bezsp. Na zastępców: Dr. Wiktor Artur, kandydat adw., Teicher Michał, wł. realn., dr. Festenburg Edward, lekarz, Spornold Franciszek, wł. realn., Köhler Edmynd, budowniczy, Dobrowolski Karol, wł. realn., dr. Rieger Zygmunt, lekarz, Czarniecki Franciszek, wł. realn., Krasucki Mikołaj wł. realności.

Odczyt dla kobiet. We środę 14. b. m. miał odczyt p. dr. Antoni Prochaska o konfederacji Spytka z Mełstyna. Szanowny prelegent charakteryzował stosunki i prądy w ostatnich latach panowania Władysława Jagiełły i za małoleńności Warneńczyka. Na tem tle skreślił żywym i barwnym postacie Spytka i jego potężnego przeciwnika Zbigniewa Oleśnickiego, wykazał na podstawie dokumentu, który sam odszukał w archiwum petersburskiem, do jakich sfer należeli stronniacy Spytka. Przedstawienie upadku ruchliwej konfederacji o barwie husyckiej, jakoteż krótki pogląd na dalsze następstwa tego wydarzenia zakończyły ten piękny odczyt oparty na własnych badaniach. Następny odczyt p. prof. Próchnickiego p. t.: „Porównanie trzech utworów postyckich“, odbędzie się we środę 21. stycznia o godzinie 5tej w sali ratuszowej.

Konie magistrackie, jak nam donosi sekretarz Tow. ochrony zwierząt, nie są ostro kute, tak dalece, iż nawet w obecnej porze, w której nie wiele jest gołodzi, padają i kaleczą się. Onegdaj w ulicy Czerwonej nieco pod górę nie mogły dowieść piasku do studni, popadały, a wozy własnym ciężarom staczając się z góry, wlokły konie za sobą. Przy obydwóch parach koni skonstatowano zupełnie wytarte podkowy i zupełny brak ocylki.

Pożar. Wczoraj rano o godzinie 4^{1/2}, ugasiła straż ogniowa miejska pod kierownictwem sierżanta Matuszewskiego pożar dachowy w małym Hołosku l. 19. Spłonął dach nad szopą tuż przytykającą do budynków mieszkalnych słomą krytych należących do Macieja Galaka. Spostrzeżono przytem, że gmina ta nie ma wcale narzędzi do gaszenia pożarów i gdyby nią ratunek naszej miejskiej straży, pożar mógłby być przybrać wielkie rozmiary.

Złodzieje w samotrzasku. Noony stróż sklepowy, Józef Pinker, przydybał w nocy na 18 bm. o godz. w pół do 4ej na placu Rzeźni zarobnika, stojącego w sposób podejrzany pod kamienicą nr. 2. Chcąc się przekonać, czy podejrzany człowiek nie pozostawił czego na miejscu, gdzie go widział stojącego, Pinker zbliżył się i spostrzegł w otwartych drzwiach owej kamienicy światło i kilka osób w sklepiaku, do którego prowadził wejście z sieni. Przypuszczając, że złodzieje włamali się tam, przymknął szybko drzwi kamieniczne, i trzymając je z całej siły wniósł o pomoc. W tej chwili nadszedł patrol policyjny, a weszli do wnętrza sklepiku, zastał tam znanych złodziei Jana Wesolowskiego i Jana Stawiuęgo. Przy Wesolowskim znaleziono duże długi, którym rozbito dwa zamki i dwie kłódki od drzwi kamienicznych i od sklepu. W pół godziny później inny patrol policyjny przytrzymał na ulicy Żółkiewskiej zarobnika Józefa Matkiewicza, aresztowanych oddano do sądu krajowego karnego.

Szajka złodziejska. W nocy na 16 bm. rozbili złodzieje w podwórzu kamienicy pod l. 12, przy ulicy Żółkiewskiej od strony Starego Rynku, sklep handlarza skór Salomona Fluhr. Sklep zamknięty był na silny zamek i dno dwie kłódki; złodzieje wykradli 30 sztuk skóry na podszwy, wagi przeszło 3 centnarów a wartości około 400 zł. Złodzieje umknęli ku Winnikom. Wystany w tym kierunku agent policyjny, przydybał o pół mili za rogatką Łyczakowską wracającego już do Lwowa Fenora z dwoma towarzyszami, eseladnikiem tapierskim Beriszem Elmerem i Isserem Brylantem, lecz znalazł przy nich tylko kwotę przeszło 4 zł.

Komitet wieczorków wełnianych, które się odbędą w dniach 24, 31 b. m. i 7 Intego uwiadamia nas, że zaproszenia już są rozosłane. Gdyby kto w skutek niedokładnego adresu zaproszenia nie otrzymał, raczy zgłosić się ustnie lub pisemnie do biura komitetu, kasyno ruskie I. piętro Narodny

Dom, każdodziennie od 7mej godziny do 9tej wieczorem.

Zgon śp. Tomasza Herodyjskiego nastąpił w skutek zapalenia płuc i nie w Krogólcu, ale w Wasylkowcach dnia 17. b. m. o godzinie 5tej popołudniu Pogrzeb odbędzie się dzisiaj w Krogólcu, majątności zmarłego. Nieboszczyk należał do najbliższych i najserdeczniejszych przyjaciół p. Kazimierza Grocholskiego i był jedną z powag frakcji podolskiej.

Z głodu. Onegdaj w jednym z publicznych ogrodów wiedeńskich, znalazł policjant młodego mężczyznę leżącego bezprzytomnie na ławce. Sprowadzony do biura i oceniony młodzieniec zeznał, iż nazywa się Szeitberg, jest słuchaczem uniwersytetu i z nędzy i głodu, postanowił życie sobie odebrać. W tym celu zachloroformował się na mrozie, żeby nleż zmarsnąć.

Nową Reformę zaczął od wczoraj w miejsce dr. Adama Asnyka podpisywać jako odpowiedzialny redaktor p. Tadeusz Romanowicz. Dr. Asnyk zostaje jednak i nadal członkiem redakcji, której skład skutkiem tej zmiany podpisu bynajmniej się nie zmienia.

Znany warszawski szachista Rosental gra obecnie w Paryżu równocześnie 30 partyj szachów i to o bardzo wysoką stawkę.

Z bruku warszawskiego. Czytamy w Kur. Warsz. Osiedły w Warszawie pan N., obywatel ziemski, sprzedał w tych dniach majątek, a że interes był dobry, więc po spisaniu kontraktu i wzięciu zaliczenia, sprzedający i nabywca udali się do handlu win, jak tego wymaga stary obyczaj. Radzi z interesu obydwaj panowie, radzi go też „oblewali“, a oblawanie to przeciągnęło się do późnego wieczora. Było już około 10tej, kiedy pan N. pozostawszy sam zaspokoił rachunek i wyszedł na ulicę. Widocznie jednak świeże powietrze odrzuciło nagle pana N., bo przeszedłszy kilkadziesiąt kroków, zaledwie zdołał dojść do drożki i zająć w niej miejsce, usnął snem kamiennym, nie powiedziawszy nawet drożkarzowi dokąd go ma zawieść. W przekonaniu, że mała przejażdżka nie zaszkodzi pasażerowi i że świeże powietrze może go zbudzi i otrzeźwi, drożkarz zaciął konie i ruszył — naturalnie w kierunku placu Aleksandra. Widząc jednak, że środek ten nie skutkuje, skręcił w Moko-towską ulicę i tu stanąwszy pod latarnią zabrał się do zwiadowania kieszeni pozbawionego przytomności pasażera. Pierwszy przedmiot, jaki mu wpadł w ręce, był to pugilares wyładowany pieniędzmi, zawierający około 4.000 rs. otrzymanego przed paru godzinami zaliczenia na majątek. Oprócz pieniędzy w pugilarosie znajdowały się także i bilety wizytowe ze wskazaniem adresu. Dzięki temu poczciwy drożkarz mógł odwieść śpiącego wcięż pana N. do domu, a tutaj z pomocą stróża zanosił go do mieszkania, gdzie żona jego niepokoiła się już długą nieobecnością męża i doręczył jej zarazem pugilares z całą mieszającą się w niej sumą, stanowiącą już majątek dla nobilego człowieka. Poczciwy drożkarz nie chciał nawet przyjąć ofiarowanych mu przez pałą N. jako wynagrodzenie za oddaną usługę 10ciu rs. i zażądał jedynie za zrobione kursa i stracony czas rubla. Są więc i między tą klasą ludzi, nżywającą jaknajgorzej w Warszawie opinii, ludzie prawdziwie poczciwi.

Z Sybinu (Hermannstadt) donoszą: Między kudetami Janem hr. Esterhazym, synem nadżnpana preszburgekiego, a Leopoldem Müllerem odbył się wczoraj z powodu sprzeczki pojedynk na szable; obaj ranił, Esterhazy ciężko.

Każdy według sił. W Wiedniu defraudują miliony, a u nas tysiące. Oto ledwie schwytano kasjera Polowego z Drohobycza, już dochodzi nas wieść z tego samego miasta o drugiej defraudacji tym razem pocztowej. Oficjal Adolf Jastrzębski, oddał się sam w ręce sądu i zeznał, iż zdefradował listy pieniężne zawierające ogółem 1.300 zlr.

Nieudała wyprewa na „Jungfrau“. Anglik Graham, znany badacz gór postanowił 6go b. m. mimo najmniej sprzyjających okoliczności, zwiedzić szczyt „Jungfrau“. W towarzystwie jeszcze kilku osób wybrał się on 6go zrana z Grindelwald. Towarzystwo doszło do chaty górskiej i przy sprzyjającej pogodzie rozpoczęło wyprawę. Na drugi dzień ekspedycja oddalona była tylko jeszcze o 150 metrów od szczytu, gdy w tem zerwała się silna burza i zmusiła ich do powrotu.

Zbrodnia w atlasach. W Edynburgu w arystokratycznych kołach pierwszą rolę w tym sezonie odgrywała piękna wdowa, pani Izabela Logan. Dnia

12go b. m. pani Logan wydawała bal, na którym zgromadziła się cała arystokracja. O północy zjawił się urzędnik policji i wśród ogólnego osłupienia przyarrestował gospodynię. Następnie przedsięwziął rewizję mieszkania i znalazł za atlasowemi kotarami łóżka ukryte kilkotygodulowe dziecko, które wdowa tajemnie porodziła i dzień przed ślubem udusiła.

Nowy Izrael. W Kiszyniowie otwartą została noczyściela w dniu 5. b. m. synagoga „Nowego Izraela“, wierzącego w Chrystusa.

Na uroczystym otwarciu znajdował się p. pollemajster, pastor Falstyn, kilka chrześcian i mnóstwo młodzieży żydowskiej. Reformatorem jest Józ Rafalowicz.

W wielkiej sali stała „gwiazdka“ (chołoka) i dwa wielkie stoły, pokryte czarnym sukmem z freudzlą złotą. Na nich leżały: Nowy i Stary Testament i inne księgi święte.

Nabożeństwo rozpoczęło się śpiewem, wykonanym przez chór męski i żeński, przy akompaniamencie organu. Następnie przemówił sam reformator Józ Rafalowicz, i — głosem drżącym oznajmił, iż bracia jego żydzi znajdują się w błędzie, oczekując przybycia Mesjasza, gdyż Mesjasz już przybył, a jest nim Jezus Chrystus. Rafalowicz przemawiał po żydowsku, cytując psalmy Dawida (100 i 98) z tekstu staro-jadajskiego i tłumacząc te cytaty na język rosyjski. Pastor Falstyn odpowiedział po niemiecku: „Wiem, — mówił, iż wszystkie religie biorą swój początek z religji żydowskiej, z której wyszedł nasz Zbawiciel Jezus Chrystus. Zbadał tę prawdę samodzielnie własną pracą myśli wasz brat Józ Rafalowicz. Sądzę więc, iż lepiej odemnie w języku dla was zrozumiałym, przekona was on o waszych błędach i o tem, że przy obecnym waszym poglądzie na religję, nie możecie się uważać za prawdziwych żydów.“

Łatwo wyobrazić sobie, jaki gwar i rejdach panuje z tego powodu w warstwach konserwatywnej ludności żydowskiej Kiszyniowa.

Jeden z organów prasy odeskiej, z powodu otwarcia nowej synagogi, wystąpił z artykułem wstępnym, w którym zastanawia się nad pytaniami, czym jest właściwie ów „judaizm chrześciański“ i jakie prawa u żydów do wyznawców nowej sekty stosowane być mają. Dziennik twierdzi, że zwolennicy nowej sekty, mimo pewnej reformy w duchu chrześciańskim, pozostają jednak żydami. Bezwarunkowo tedy stosunek ten grupy do praw obowiązujących, nie może uleże zmianie.

Ofiary przemysłu. Katastrofa w kopalniach węgla w Liévin, o której pisaliśmy wczoraj, jest czwartą z rzędu, która się w ciągu jednego roku tam wydarzyła. Wybuch nastąpił w nocy kiedy tylko 75 robotników było obecnych; w innym czasie pracuje w tym samym szachcie do 500 ludzi. Wybuch nastąpił w głębokości 80 metrów o godzinie 10-taj wieczór. W kwadrans później ratunek już był zorganizowany, kilkadziesiąt robotników pod kierownictwem inżyniera, podjęło się niebezpiecznej wyprawy. Robota ratunkowa trwała do godziny pierwszej; na 74 robotników, wydobyto 43 żywych i 28 trupów, 4 brakuje dotychczas. Po ofiarach tego wypadku zostało 7 wdów i 35 sierót. Jeden robotnik, wdowiec, pozostawił 14 dzieci!

Zmartwychwstały. W Pered na Węgrzech zmarł onegdaj zamożny włościanin, Zmarłego złożono na katafalku, a sześciu przyjaciół oznwało przez noc w przyległym pokoju, skracając sobie czas popijaniem. Około północy otworzyły się nagle drzwi i ukazał się zamglonym oczom czuwających zmarły przyjaciel, nbrany, tak jak leżał na katafalku: „Módlcie się“ zawołał: przyjaciele padli na kolana. „Mówcie Ojcie nasz“ jeden, drugi, trzeci, tak aż do 20. Przyjaciele w śmiertelnej trwodze modlili się, nie śmiejąc nawet podnieść oczu. Wreszcie duch znikł. Przeszedłszy do siebie przyjaciele ostrożnie odchylił drzwi od drugiego pokoju i zastali trupa zupełnie nagiego na podłodze, a wszystkie szafy i kufry wypróżnione. Sprytna szajka złodzieji nrządziła bowiem całą komedję, żeby tymczasowo wykraść, co się dało.

Walka w wagonie. Kupiec z górnej Austrii pan A. udał się 14. b. m. pospiesznym pociągiem z Steyr do Wiednia. Na dworcu w Steyr spotkał się ze znajomymi, z których jeden opowiedział mu, iż tym samym pociągiem jedzie do Wiednia bardzo przyjemna młoda dziewczyna, z którą miał przyjemność poznać się i zaprosił go do zajęcia miejsca w tej samej przedziałce drugiej klasy. Pan A. jednak kupiwszy już przedtem bilet klasy pier-

wszej, odmówił zaproszeniu. Do następnej stacji p. A. jechał sam jeden. Na stacji jedna, chwilkę przed odejściem pociągu weszła do przedziałki owa młoda dziewczyna, o której wspominał mu w Steyr. Kiedy już pociąg ruszył, dziewczyna usiłowała napowrót wyskoczyć, mówiąc, że przez omyłkę wsiadła do pierwszej klasy. Pan A. uspokoił ją jednak, że na następnej stacji uisiel bez dalszych trudności dopłatę i rozpoczął z nią rozmowę. Podróżna przedstawiła się jako baronowa z Monachium i podała, iż jedzie do Polski, gdzie przyjęła miejsce jako guwernantka. Na ożywionej rozmowie przedko schodził czas. Koło St. Poelten guwernantka oświadczyła swemu towarzyszkowi, że okropnie się boi, ilekrć przychodzi jej przejeżdżać przez znajdujący się tam tunel i przybliżyła się bardzo blisko do niego. Pan A. dla uspokojenia wziął ją za rękę i tak przejechali tunel, poczem p. A. znów się odsunął. Po chwili podczas rozmowy wydobył puszkę z papierosami i zapytał towarzyszkę, czyli mu pozwoli zapalić papierosa. W tej chwili młoda dziewczyna wydała okrzyk trwogi i rzuciła się w okamgnieniu przez okno wagonu. Pan A. przerażony zdołał jednak uchwycić ją jeszcze za nogę. Wszczęła się okropna walka. Guwernantka krzycząc, iż ją zabijają, z całej siły starała się wyrwać i rzucić na szyny, pan A. w śmiertelnej trwodze gwałtem chciał ją ratować. Przez kwadrans trwała ta straszna walka. Dopiero po kwadransie zatrzymano pociąg tuż pod Wiedniem. Wzięto pod dozór tak pana A., którego posadzono oczywiście o zamach, jak też i jego towarzyszkę i na dworcu w Wiedniu oddano ich w ręce policji. Tu dopiero wyjaśniło się, iż piękna baronowa, cierpi na histeryję i w skutek tego miewa napady rzeczywistego szaleństwa. Pan A. natychmiast uwolniony przysięga, że nigdy już nie odważy się podróżować sam na sam z nieznaną panną.

Kosztowny instrument. Skrzypce sławnego lipskiego wirtuoza Ferdynanda Davida przeszły za cenę 17.000 marek w posiadanie profesora strasburskiego konserwatorium Florjana Zajic, i to tylko za szczególną protekcją, albowiem zgłaszało się wielu zagranicznych kncpów, którzy ofiarowali same znacznie wyższą. Pomienione skrzypce są podobno bodaj czy nie najpiękniejszym z istniejących, dziś już nader rzadkich okazów wyrobu Józefa Guarneri del Jezu.

Wiktor Hugo nabył od paryzkiego Tow. kredytowego ziemskiego parcelę gruntową o 1984 metrach za cenę 338.000 franków i rozpoczął z własną budowę domu.

Rosyjska ekspedycja do bieguna. Dnia 4. bm. powrócił do Petersburga p. Jurgens, który w czerwcu roku 1883, odjechał z Sagastynji na Jakutsk do Kiseńska. Ztamąd rozpoczął podróż na północ lodziami, jednakże mrozy październikowo zmusiły go kontynuować drogę do Irkucka lądem. Ekspedycja wywiązała się znakomicie z swego zadania i mimo silnych burz ani jednego dnia nie zaniedbała spostrzeżeń. Przyrodnikiem ekspedycji jest dr. Bunge, a koszty ponosi akademja umiejętności.

Trzęsienie ziemi w Syberji. Z Irkucka telegrafują o silnem wstrząśnięciu ziemi, jakie tam nastąpiło 12 bm. Według teorii Falba, potwierdzonej silnie przez trzęsienie ziemi w Hiszpanji należało przypuścić, że przed dnem 16. tm. nastąpi gdzieś nowe wstrząśnienie. Trzęsienia ziemi w Hiszpanji łączyły się z gwałtownym przypływem morza, bo od 21. grudnia do 1. stycznia wplynęły na to cztery ważne okoliczności: największe zbliżenie księżyca i słońca, pełnia i równocześnie przejście przez merydjan słońca i księżyca, które poprzedziło o dwa dni trzęsienie ziemi w Syberji.

Długi wielkiej artystki. Powodzenie Sary Bernhardt w teatrze Porte-St-Martin, ożywiło wszystkich jej wierzycieli, którzy podali skargę o nafautowanie jej gaży wynoszącej 1.500 franków dziennie. Sąd nakazał wypłacić Sarze za każde przedstawienie 600 fr., a resztę oddawać wierzycielom.

„Tant de bruit pour une omelette“. W urzędowej *Czernowitser Zeitung* w rubryce „nadesłane“ pojawiają się niemal codziennie żądanie podziękowania dla rozmaitych obywateli, którzy na cele jakichś Schulvereinów itp. ofiarowali bagatelne kwoty. Abstrahując od tego, że drobiazgowość ofiar nie stoi w żadnym stosunku do napszytałości podziękowania, uderza jeszcze i to, że kwoty zapłacone administracji za „nadesłane“ dosięgają niemal sumy, która stała się powodem dziękczynnej ody. Widać więc kвітne między kulturotergerami bukowskiemi wasajemna admiracja.

Wiek ludzkości w miarę postępujących badań i

odkryć coraz dalej w przeszłość się cofa. Wiedzia-
no oddawna, że człowiek istniał współcześnie z wy-
marłymi zwierzętami epoki dyluwialnej, mamtem i
niezawiedzionym jaskiniowym, obecnie jednak mnożą
się spostrzeżenia, które przemawiają za istnieniem
człowieka w daleko starszych czasach. W tak
zwanych pampas w południowej Ameryce, odkrył
Ameghino szczątki człowieka obok kości, należą-
cych niewątpliwie do pliocena, a więc do najwy-
szych warstw trzeciej formacji. Przeszłego roku
poruszyła jednak świat naukowy mniej jeszcze spo-
dziewana wiadomość, iż niejaki Abbé Bourgeois
odkrył w pokładach marglin w Thenay niedaleko
Biols, należących do miocena czyli do średniej
warstwy trzeciej formacji, więc jeszcze starszych,
obrobione kamienie ogniskowe. Oddział antropolo-
giczny francuskiego Towarzystwa dla postępu nauk,
znajdującego się w Ronen, poczynił odpowiednie
poszukiwania i sprawdził w zupełności poprzednie
odkrycia. Pod grądami kości, które należą niezaprzeczenie do „Acerotherium“, stwierdził z rodzaju
miocenów znaleziono kamienie ogniskowe, noszące
ślady nie tylko obrobienia, ale nawet ognia. W cza-
sie tedy, podług zwykłych obliczeń geologicznych
o kilkadziesiąt tysięcy lat odległym od bieżącej chwili,
istniał już człowiek, który sobie sporządzał narzę-
dzia kamienne i znał już ogień — zatem początki
kultury posiadał.

Pomnik Wasyngtona w stolicy Stanów Zjedno-
czonych Ameryki Północnej, którego budowę rozpo-
częto przed 36 laty, został już w grudniu skoń-
czony. Odsłonięcie jego uroczyste nastąpi w d. 22
lutego, jako w dzień rocznicy urodzin Wasyngtona.
Jestto najwyższy pomnik na świecie, bo wynosi
500 stóp wysokości.

Straty na morzu. Od roku 1880 do 1882 sagi-
nęło ogółem 1167 okrętów angielskich i 5028 lu-
dzi. Z tej liczby rozbiło się 591 okrętów ze stra-
tą 1480 ludzi, „zatraciło się“ 152 okrętów i 2822
ludzi, zaś spaliło się 51 okrętów i 52 ludzi. Re-
szta uległa innym mniejszym wypadkom.

Raport policyjny. Nieznany zarobnik, w wieku
ślusznego o dużych blond faworytach, twarzy po-
ciągłej, wytudził od parobka Franciszka Merczeka
z Targowisk surdut, w którym się tegoż książka
ślubowa znajdowała.

Skradano: w nocy na 15 b. m. w Nadyczach
powiatu Żółkiewskiego p. Ludłowi Natansohnowi ze
stał konia karej maści, a drugiego gniadego po
8 lat mającego, krajowej rasy wartości 45 złr., za
którą to kradzież jest poszukiwany Jona Schipper,
uroplnik z Rawy mający lat 24, brunet, wzrostu
ślusznego.

Zgubiono: książkę do modlenia w czarnej o-
prawie i z klamerką w rynku dnia 18 bm.: p. Wa-
lerjan P. łaskę trzcinową z srebrnym okuciem zna-
czonem W. P. Zginął list z napisem adresata pa-
na J. B., adresowany do p. Gustawa Taudlera w
Bernie zawierający weksel na 83 złr.

Znaleziono: na Podzamczu damski kapelusz z
aksamitu czarnego z welonem, manszety i biały
perkalowy kaftanik; zastawniczą kartkę Zakładu
kred. i kred. z dnia 5 bm. l. 2548 na bankastów-
kę na 10 zł. zastawioną.

Zakwestjowano: u nroztowanego pokojowego
złodzieja Jakóba Blaustejna małą niebieską je-
dwabną chusteczkę z czerwonymi brzegami i nóż
z trzonkiem alpaku; lisie futro z piżmakowym ko-
ulierzem i takielmiz manszetami, granatowem su-
knem pokryte.

Charońca młoda sarniej maści, ogonek i nóżki
białe przyląknęła się pod l. 49 ulica Lyczakowska
do p. Katarzyny Oayezkiewicz, gdzie ją właściciel
może odebrać.

Teatr, literatura i sztuka

Ciekawe odkrycie. Przy burzeniu sufitu w prze-
rabianym obecnie pałacu Brüllowskim natrafiono nie-
spodziewanie w kilku salach na nieznanego nikomu
malownika al fresko i sztuczno-złoczone. Ozdoby te
są rozmieszczone na sufitach, które przy jakiejś
dawniejszej przeróbce zostały zakryte innym pro-
wizorycznym sufitem udekorowanym następnie wa-
dli smaku współczesnego, a raczej bez smaku. Zda-
je się, że powodem tej manipulacji była chęć obni-
żenia pokoi dla lepszego ich ogrzewania. Isby owe
były pierwotnie wysokie na lokel 10, a zastawiono
im wysokości lokel 8 1/2, tak, że między dawnym a

nowym sufitem osoba dobrego wzrostu może przejść
nie schylając się wcale. Inną niespodzianką jest
odnalezienie sklepień, pokrywających całe partero-
we mury, nawet w salach, które miały sufity pod
temi sklepieniami rozmieszczone. W ogóle pierwot-
na konstrukcja pałacu Brüllowskiego była nader
kosztowna i staranna — belki wszystkie są z wy-
bornego drzewa, ściągane przy pomocy wielkich
sztab kutego żelaza, złocone na bronzach i stju-
kach grube wyborym złotem wykonywane. Ozdoby
gipsowe wykończone od ręki na miejscu przesza-
czenia, kłamki cyzelowane, słowem — w każdym
szczególnie konstrukcji widać dbałość o estetykę i
trwałość.

Wystawa japońska w Londynie mieszcząca się
od dnia 10 bm. w Humphrey Hall Knightbride
zwiedzana jest tłumnie przez publiczność. Wysta-
wa owa posiada oryginalną świątynię, willę, zakład
herbaty i szereg ulic ze sklepami. W świątyni od-
prawiają nabożeństwo duchowni japońscy; w skle-
pach rzemieślnicy japońscy rozłożyli okazy wszy-
stkich prawie gałęzi krajowego przemysłu, a her-
batę roznozą kolnerki... japońskie, co ma być po-
dobno najbardziej rozweselającym.

Kolekaja Bazylewskich, zakupiona przez rząd
rosyjski, wysłana została w tych dniach z Paryża
w 92 skrzyniach do Petersburga. Wartość skrzyń
asekrowano na 10 milionów franków.

Gounod powierzył w wznowionym w operze pa-
ryskiej „Faucie“ rolę Siebla młodej, świetnym gło-
sem obdarzonej artystce pannie Fignat, dla której
umyślnie napisał nową arję solową, tak piękną, że
orkiestra na próbie powitała ją oklaskami.

Wiedeński Stadttheater zdaje się, że zno-
wu powstanie. Dawniejsi członkowie rady dy-
rekcyjnej wybrali w tym celu plac przed hotelem
„Metropole“ i zbierają subskrypcje. Plan ten jest
ze względów bezpieczeństwa nadzwyczaj stosowany,
tembardziej, że o kilkadziesiąt kroków od przy-
słego teatru znajduje się Dunaj. Dyrektor Karl-
teatru Tatartzy, subskrybował 100.000 złr., pod
warunkiem, iż ewentualnie wolno mu będzie objąć
dyrekcję.

Henryka Zeisberga najnowsze dzieło p. t.
„Zródła do dziejów polityki austriackiej w epoce
rewolucji francuskiej“ zawiera pisze „N. Reforma-
nieznane dotychczas szczegóły o powstaniu Koś-
ciuszkiem. Wybuch powstania w Polsce wpra-
wił rząd wiedeński w niemaly kłopot. Cesarz
Franciszek bawił podówczas w Niderlandach. Na
wieść o powstaniu pisze zastępca cesarza, arcy-
książę Leopold do brata: „Z powodu tych spraw
znajdujemy się tu w ogromnym ambarasie (in cinem
erstaunlichen Embarras), ponieważ nie wiemy, jak
się mamy zachować wobec Polaków, jak sobie po-
stąpić w razie, gdy Prusy zachcą posunąć się na-
przód. O tem wszystkim nie znajdujemy ani
wzmianki w poprzednich aktach i dla tego nie wie-
my, co mamy robić.“

Tajny agent rządu austriackiego donosi do Wie-
dnia, iż Polacy życzą sobie zamianowania arcyksię-
cia Leopolda gubernatorem Galicji, ażeby w ten
sposób zbliżyć go do polskiego społeczeństwa, że
pragną go następnie ożenić z księżniczką saską i
oddać mu polską koronę. W Wiedniu nie dowie-
rzano temu doniesieniu. Arcyksiążę pisze wkrótce
potem do cesarza: „Poleciłem gen. Harnoucourt,
by sobie w tej sprawie postępował bardzo ostro-
żnie, a zwłaszcza, by zważał baczenie na zachowa-
nie się Kościuski. Powiniliśmy unikać wobec Ro-
sji i Prus wszelkich pozorów pobłażliwości dla Po-
laków, którzy starają się wzbudzić podejrzenie, ja-
koby działali w porozumieniu z nami.“

W Wiedniu postanowiono zająć Kraków w
ciągu lata 1794 r. W tym celu wydano tajne roz-
kazy władzom wojskowym w Galicji. Obiecywano
sobie nawet, że Kraków, nie życząc sobie okupacji
pruskiej, przyjmie chętnie załogę austriacką. Nieo-
głędność gen. Harnoucourt udaremniła zamiary
rządu wiedeńskiego. Prusacy dowiedzieli się o
wszystkiem i 15 lipca weszło wojsko pruskie do
Krakowa. Starosta austriacki Baum i kapitan Lan-
frey patrzyli z za Wisły na tę okupację, nie mo-
gąc jej przeszkodzić.

Pogrzeb śp. Tadeusza Żulińskiego.

Jaki żal powszechny, taki też był na wczoraj-
szym pogrzebie i udział wszystkich warstw spo-
łeczeństwa. Już o godz. 3 nie można było przejść

ul. Glinianską i Lyczakowską. Masy narodu stały
murem. O godz. pół do 4 wyniesiono zwłoki z do-
mu na karawan, a z balkon przemówił imieniem
Rady miejskiej prof. dr. Roszkowski, żegnając zwa-
wnymi słowy zmarłego, który życiem swoim zasłu-
żył sobie na najwyższy zaszczyt, bo na nazwę —
człowieka.

Najzłimniej! ludzie nie mogli się wstrzymać
od łez.

Pochód ruszył w następującym porządku: Ubo-
dzy obojga płci u św. Łazarza, dwa plutony ochot-
niczej strazy ogniowej „Sokol“, sieroty z zakładu
miejskiego i siostry miłosierdzia św. Kazimierza z
zakonnkami, siostry Miłosierdzia ze szpitala po-
wszechnego. Dalej korporacje z wienkami i chorą-
gwiami: „Gwiazda“ i „Skala“. Bractwa kościelne
z chorągwiemi. Kapela „Harmonji“. Zakony ingre-
mio OO. Karmelitów, Franciszkanów, Bernardynów,
Dominikanów i Jezuitów.

Z kolei stowarzyszenia i deputacje z wienca-
mi: Towarzystwo gimnastyczne „Sokol“ in gremio
z chorągwią. Szkoła śng, której nieboszczyk był
założycielem, protektorem i nauczycielem. Koło li-
teracko-artystyczne. Towarzystwo politechniczne.
Żeńskie seminarjum nauczycielek i szkoła żeńska
Ormianek. Stowarzyszenie żydowskie „Przymierze
braci“. B. Uczniowie uniwersytetu kijowskiego a
kolejzy zmarłego. Akademiacy. Komitet obywatelski.
Lekarsze szpitala powszechnego. Towarzystwo lekar-
skie. Kolejzy z r. 1863. Rada miasta Lwowa ze
wspaniałym wienkiem, niesionym przez radnego Go-
łąba.

Za temi deputacjami postępowało całe semi-
narjum duchowne ruskie z prześliznym wienkiem o
wstęgach czerwonych, a potem seminarjum łacińskie,
proboszczowie parafji lwowskich, ks. arcybiskup
Isakowicz z asystencją duchowieństwa ormiańskiego,
nareszcie ks. infulat Mosing w gronie dno-
wieństwa archikatedry łacińskiej — tuż przed sa-
mym pokrytym wienkami karawanem, którego o-
cinany nieśli znakomitsi obywatele. A wszystko to
otoczone zastępem przynajmniej 40.000 ludzi.

O godzinie 1/5 stanął pochód przed katedrą,
gdzie „Lutnia“ odspiewała kantatę Mendelsohna,
a dalszą eksportację objął ks. kanonik Jurkowski.
Majestatyczny chór seminarzystów ruskich
przeplatał marsze żałobne „Harmonji“ i spiewy du-
chowieństwa. Na ulicach i placach płonęły latarnie
gazowe. Na cmentarz przybyła procesja o godzinie
w pół do 6tej.

Nad grobem przemówili radny Heppe, inżynier
Leon Syroczyński i Dr. Ignacy Króweczyński.

Telegramy „Kurjera Lwowskiego“

Wiedeń 20 stycznia. Na dzisiejszem posie-
dzeniu Izby poselskiej wniósł rząd niespodzianie
projekt nowy w sprawie kolei północnej. Przydłuża on
koncesję na 55 lat, a po upływie tego czasu musi
nastąpić amortyzacja całego kapitału, a kolej bez
żadnych ciężarów przejdzie na własność państwa.
Taryfy muszą być równe taryfom na kolejach pań-
stwowych, a gdyby czysty dochód przekroczył pewien
procent, następane taryfy mają być jeszcze bardziej
zredukowane.

Lino 20. stycznia. Pociąg Kurjerski zwany
orientalnym (kursuje pomiędzy Paryżem a Stam-
bullem) wykoleił się dzisiaj pomiędzy Aschach a
St. Peter, ale tak szczęśliwie, że nikt nie po-
niósł szkody.

Frankfurt 20. stycznia. Z powodu zamordo-
wania Rumpfa uwięziono tu przeszło 100 osób.

Rzym 20. stycznia. Papież zachorował na
zapalenie kiszek.

Z izby sądowej.

Warszawa 16 stycznia. (Sąd na Sędzięgo)
Dnia 9 b. m. sąd okręgowy w Siedlcach sądził
sprawę, której przebieg żywo zainteresował apa-
teczną społeczność siedlecką, tak ze względu na
niebывały dotychczas u nas wypadek oskarżenia
o ciężkie przestępstwo służbowe jednego z wyko-
nawczych organów sądowych, jako też ze zwię-
du, że ze oskarżonym obronę wnosił znany ad-
wokat pan Popłowski.

Sala sądowa była przez naszą różnojęzy-
czną publiczność wypełniona szczerlnie. Na

ławie oskarżonych zajął miejsce komisarz sądu okręgowego siedleckiego, Mikołaj Przewaliskij, oddany pod sąd, z zawieszeniem w czynnościach, na mocy decyzji izby sądowej Warszawskiej, za nadużycie władzy, fałszerstwo służbowe i przekupstwo.

Oto przebieg tego interesującego procesu. W lipcu 1882 r., komisarz Przewaliskij miał sobie polecenie wykonanie wyroku grodzieńskiej izby cywilno karnej, w sprawie Lejzora Jundefa przeciwko Szezechpanowi Noskowiczowi, którym to wyrokiem na rzecz pierwszego przysądzona została suma 3,900 rs. Ponieważ jak się okazało dłużnik przeniósł swe mieszkanie do innego okręgu, mianowicie zamieszkał we wsi Żabce, powiatu Radzyńskiego, pełniąc tam funkcję nauczyciela szkółki elementarnej, przeto J. udał się na miejsce nowego pobytu Noskowicza i stanął tu w dniu 24 lipca 1881 r. o godzinie 5-tej rano. Dłużnik i żona jego 60-letni z górą starcy, spali jeszcze, lecz oskarżony wpuszczony do mieszkania wraz z sołtysiem wsi Żabce, Turczakiem i wierzycielem Jundefem, obudził ich i celem wyznalezienia ukrytych przez Noskowicza pieniędzy przeprowadził bardzo energiczną rewizję, przetrząsając nie tylko schowania, lecz i pościel. Usiłowania egzekutorów z początku nie wydały dostatecznego rezultatu: w szafie bibliotecznej, między książkami znaleźli około 50 rs., lecz gdy udali się do komory, żona dłużnika Agata, korzystając z chwilowej nieobecności komisarza, wyjęła z pod poduszki pościeli nny worek sporej wielkości, napełniony papierami. Ruchy jej około ukrycia worka owego w kieszeni, spostrzegł Przewaliskij i nie zważając na usprawiedliwianie się Agaty Noskowskiej, że worek ów stanowił wyłączonej jej własność, przemocą wyjął go poszkodowanej z kieszeni; w worku tym okazało się po przeliczeniu 1,180 rs.

Niezależnie od tego, w kufrze Noskowicza znaleziono 5 weksli wystawionych przez różne osoby na różne sumy na imię Agaty Noskowskiej i cedowanych przez nią na imię felczera szpitala Ujazdowskiego w Warszawie, Eustachego Hawryluka. Weksle te Przewaliskij również zaarrestował.

W protokole czynności, sporządzonym po ukończeniu poszukiwań jak również i w inwentarzu zajętych rzeczy, Przewaliskij zapisał, że pieniądze odebrane od Noskowiczowej, a również i wyż rzeczone weksle stanowią własność jej męża w inwentarzu zaś zajęcia nie zapisał imienia, na które one były wystawione, w protokole wreszcie zaznaczył, że suma powyższa znaleziona została częścią w szafie, częścią w kufrze, oraz że w kieszeni poszkodowanej miał znaleźć zwitek papierów familijnych, które po przejrzeniu natychmiast jej zostały zwrócone.

Po ukończeniu czynności, Przewaliskij wrócił do Międzyrzecza i stanął tu u swego kolegi komisarza Teodorowicza, u którego również zatrzymał się jadąc do Noskowiczów na zajęcia i tu opowiedział koledze o korzystnej dla niego czynności, ponieważ Jundef miał się z nim podzielić znalezieniami u Noskowiczów pieniędzmi, niezależnie od zapłaconych według taksy kosztów.

W mieszkaniu Teodorowicza, miał nastąpić podział między Jundefem i Przewaliskim przy czem ostatni od wyjętych z kieszeni Noskowiczowej pieniędzy, miał sobie odliczyć kilka stu rubliówek a resztę doręczył Jundefowi. Świadcami powyższej czynności mieli być gospodarz Teodorowicz i krewny jego Rafałowicz, przy czem Teodorowicz miał radzić po koleżeńsku Przewaliskiemu aby zaarrestowane weksle i pieniądze zwrócił Noskowiczowej, lecz rada była próżna.

W dniu 26. lipca 1882 r. oskarżony doręczył osobiście w Warszawie Eustachemu Hawrylukowi awizację, w której żądał od Haw. wyjaśnień co do owych cedowanych na jego imię weksli i okoliczności towarzyszących tej cesji. Hawryluk odmówił wówczas wszelkich wyjaśnień, a izba sądowa cytowana w powyższej awizacji artykuły, uznała nieprawidłowo zastosowane. Na wytoczenie dochodzenia sądowego przeciwko Przew., jak zeznali poszkodowani, miał na nich wpłynąć i osobiście za pośrednictwem osób trzecich komisarz Teodorowicz, zeznania którego, jak na śledztwie pierwotnym, tak i tu, przed sądem wraz z zeznaniem krewnego jego Rafałowicza, nadawały postępowaniu Przewaliskiego charakter przestępstwa popełnionych w celach zysku, co i po-

stażyło głównie za podstawę do oskarżenia Przew. Śledztwo sądowe wykryło również pewne nieporozumienia czysto prywatnej natury między Teodor. i Przew. jak również i to, że komisarz sądowi często spełniają różne czynności nie tylko poza granicami swych okręgów, lecz nawet i okręgów sądowych.

Towarzysz prokuratora p. Woskresienskij, podtrzymywał akt oskarżenia w całej rozciągłości, p. Peplowski zaś oparł obronę swoją głównie na wykazaniu, na zasadzie prawa cywilnego, prawidłowego przeprowadzenia czynności egzekucyjnej przez oskarżonego i rozstrząsał prawo kobiety zamężnej, określone 204 Kod. cyw.

Sąd, po krótkiej naradzie, wydał wyrok, mocą którego dowody przeciwko Przewaliskiemu uznane zostały za niedostateczne, sam zaś P. uwolniony od odpowiedzialności.

Wiadomości polityczne

Poznań 18 stycznia. Czytamy w *Kurjerze poznańskim*: Z powodu odmówienia przez parlament księciu Bismarkowi 20.000 młk. na posadę drugiego dyrektora w ministerstwie spraw zagranicznych, rządzący w naszym Księstwie urzędnicy agitacją wcale z ich urzędem nie liczącą. Ze Średzkiego donoszą do *Dziennika Poznańskiego*, że jeden z komisarzy obwodowych rozsyła przez woźnego po gminach odezwę, potępiającą ową odmowę parlamentu, i domaga się podpisu od właścicieli naszych. Również w węgrowskim powiecie urządzone podobną agitacją. W adresie ukolportowanym wspomniani są nawet nasi posłowie polscy, którzy, „o ile byli obecni na owym posiedzeniu, głosowali przeciw posadze drugiego dyrektora w ministerstwie spraw zagranicznych”. W tym powiecie niejaki Franz Saenger trudni się zbieraniem podpisów, oświadczając, że „na polecenie” do ich zbierania. — Co do komisarzy obwodowych, to zapewne wolno się zapytać, czy urzędnicy ci są na to, aby się trudnić polityczną agitacją, i czy na to oświadczenie odpłaca woźnych, aby ich używano do kolportowania podobnych odezw? Gdy pod polskie adresy zbiera się podpisy, to słyszymy zawsze, że właściciele podpisali się, zniewoleni do tego przez pana lub księdza, albo że podpisali nie znając treści adresu — gdy komisarze zbierają podpisy, zapewne podobnego zarzutu nie usłyszymy. Przeciwnie możemy się spodziewać, że *Nordd. allg. Zeitung* spiesznie doniesie, że nawet polscy właściciele przysłali kilka centnarów ubolewania nad losem księcia Bismarka.

Przepisy więzienne bywają wobec naszych więźniów politycznych zastosowane z całą surowością. Donoszą nam, że p. Józef Chociński, skazany za wykroczenie prasowe na cztery miesiące więzienia, nie tylko zmuszony jest od 14 bm. jadać ze wspólnego kotła, ale nadto, że po spożyciu z pospolitymi przestępcami musi chodzić po jedzeniu do kotła?

Wiedeń 20. stycznia. Na dzisiejszym posiedzeniu Izby deputowanych Rady państwa rząd przedłożył projekt ustawy o regulacji rzek galicyjskich. Według tego projektu, na regulację pięciu spławnych rzek, znajdujących się pod opieką rządu, zamiast dotychczasowych corocznych dotacji, których wysokość była rozmaita, zostaje wyznaczoną w budżecie nadzwyczajnym stała roczna kwota pół miliona zł. na przeciąg lat 15. Natomiast na regulację rzek pomniejszych i potoków górskich rozwolono z kasy państwowej kwotę 7,980.000 zł., płynnych w ciągu lat 15, pod warunkiem jednakże, jeśli kraj przeznaczy na ten cel 5,320.000 zł.

Dalej rząd wniósł ustawę przeciw dążnościom socjalistycznym, tudzież ustawę przeciw szkodliwemu dla bezpieczeństwa publicznego używaniu materiałów wybuchowych, dalej ustawę w sprawie uregulowania rybołówstwa i wiele innych mniej ważnych projektów.

Wiedeń 20 stycznia. Wczorajszy wykład Walterskirchena stał się wielkim wypadkiem dnia. Pisma przeciwne poświęcają mu wstępne artykuły. Program jego streszcza się w zdaniu: Zaprowadzenia na kwestje ekonomiczne i środki dla naprawy stosunków socjalnych, mogą być podstawą do formowania partji na przyszłość.

Paryż 20 stycznia. Jako następcę admirała Peyrona w ministerstwie marynarki wymieniają admirała Cloué.

Pomiędzy Niemcami i Francją przyszło według „Kreuz Ztg.” do rozgraniczenia posiadłości na wybrzeżu zachodnim Afryki, pomiędzy niemiecką Balangą a francuskim Gabunem ku wnętrzu kraju. Ma to zapobiedz możebnym starciom w razie gdyby badania obustronne miały być posunięte w głąb kraju.

Według układu między Koreą a Japonją za płaci pierwsza 509 taelów odszkodowania i przyjmie załogę japońską w sile 1500 ludzi w Seoul.

Oddział generała Stevarta stanął 12 bm. w Gakdul, skąd według planu Wolseleya powinien był ruszyć z jazdą do Metammeh, zostawiając pułk Sussex dla ochrony skalnych źródeł pod Gakdul. Oddział Stevarta jest nader słaby w porównaniu z tem co wyprowadził r. z. generał Graham przeciw Osmanowi Digmie, ale siła jego odpowiada potrzebom, bo według zdania rekonesansów nieprzyjacieli w tej stronie także nie jest zbyt silny. W Metammeh ma Stewart oczekiwać przybycia generała Earle, który ma w lutym z łodziami swymi od Berberu, który przedtem zdobyć należy, przybyć do Schendi.

Sprawozdawca „Standarda” kręśli w ten sposób marsz trzydniowy przez puszcze Korti. „Kolumna ruszyła o 2 zrana i cały dzień przepędziła w marszu. Dążymy do Gakdul drogą Abu Halfa i spodziewamy się tam znaleźć wodę dla ludzi i zwierząt. Na oddział zostawiony do ochrony studni Howeyatt strzelano w nocy, zresztą panuje spokój.

Małe oddziały Arabów krążą po pustyni. Noszą oni wszyscy uniform Mahdiego, ale nie są nam nieprzyjacelnymi, a kilku było u nas w obozie chcąc nam sprzedać owce. Zapewniają oni, że w Metammeh niema wiele wojska Mahdiego, ale wiadomości te nie są wiarygodne i trudno powiedzieć czyli tam zastaniemy setki czy tysiące wrogów. Upał w puszczy we dnie jest ogromny, a od 10 zrana do 4 po południu strasznie męczący. Wielbłądy 2½ dnia nie piły już wody, ludzie mają ledwie 2 litry na dzień a chociaż woda tujejsza przypominia zupełnie grochową żołnierze chętnie płacą dolara za szklankę.

Petersburg 16 stycznia. *Nowoje Wremia* pisze: „W uniwersytecie charkowskim z polecenia ministra dziekan fakultetowi wezwani zostali do wyrzeczenia swych opinii co do wykładowców w uniwersytecie docentów; których z nich należałoby mianować na profesorów nadzwyczajnych, kogo zostawić w dotychczasowym charakterze, a kogo pozostawić prawo wykładowcy w charakterze privat-docentów. Dziekani, zapomniawszy w tym wypadku o zasadzie; „amicus Plato, sed magis amicus veritas”, w przesłanej przez siebie za pośrednictwem kuratora opinii nie poszli za głosem sprawiedliwości lecz przeciwnie, kierowali się stronniczością, wskutek czego ludzie najzdolniejsi i posiadający zaufanie młodzieży zaliczeni przez nich zostali do najniższej kategorii, a ludzie niezbyt się nie wyróżniający na polu działalności naukowej, zwykle zera — do kategorii pierwszej. Ministerstwo wszakże dobrze pod tym względem poinformowane zachowało stosunek wprost przeciwny — zakwalifikowanych do kategorii trzeciej zaliczyło do kategorii pierwszej, a wykazanych do kategorii pierwszej, do kategorii trzeciej. Naturalnie, iż fakt ten w danej chwili wystąpił jako niekorzystny komentarz dla byłego samorządu uniwersyteckiego i tak już wielu liczącego wielu nieprzyjaciół — dając smutne świadectwo koteryjności, jakiej wciąż musiał ulegać uniwersytet pod wpływem stronniczych profesorów i dziekanów.”

Kijów 20 stycznia. Przy otwarciu tutejszego uniwersytetu, wydulono na zawsze z powodu zesłorocznych zaburzeń, 140 studentów.

Bukareszt 20 stycznia. W magazynie jednej ze stacyj kolei rosyjskich w bezpośrednim sąsiedztwie granicy rumuńskiej, znaleziono skrzynię z 60 funtami dynamitu. Nadawca skrzyni został podobno schwytany i odstawiony wprost do Petesburga.

Manheim 20 stycznia. W Hoehenheim pewien czelednik, który nie mógł wykazać się zatrudnieniem, został aresztowany. Strzelił on z rewolwera do aresztującego go żandarma. Znaleziono przy nim patrony i znaczną sumę pieniędzy. Nie chce wymienić swego nazwiska.

